

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheid

Stichting Pensioenfonds Avery Dennison

LEI Code: 724500Q2TS4WS5GI0Y07

Samenvatting

Stichting Pensioenfonds Avery Dennison neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van Stichting Pensioenfonds Avery Dennison (hierna 'het fonds').

Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2024.

Binnen de SFDR-wetgeving zijn meerdere duurzaamheidsfactoren gedefinieerd, welke betrekking hebben op onder meer ecologische en sociale kwesties, waaronder mensenrechten en arbeidsverhoudingen. Het pensioenfonds heeft deze verklaring opgesteld omdat het pensioenfonds rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van de SFDR-verordening. Dit betekent dat het pensioenfonds beleggingsbeslissingen neemt, waarbij het actief één of meerdere negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren meeneemt. Deze verklaring bevat de volgende onderdelen:

1. Beschrijving van de ongunstige effecten
2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten (due diligence)
3. Betrokkenheidsbeleid
4. Commitment aan Internationale Standaarden
5. Historische vergelijking

De belangrijkste maatregelen die het fonds heeft genomen om ongunstige effecten te beperken betreffen:

1. Uitsluitingsbeleid. Het fonds zet een uitsluitingsbeleid in voor bedrijven of overheden waar het fonds niet in wenst te beleggen of wettelijk niet in mag beleggen. Het beleid is van toepassing op alle beleggingscategorieën. Elk geselecteerd beleggingsfonds dient een uitsluitingsbeleid toe te passen. Hiermee borgt het fonds een normatieve ondergrens en ESG-risico's;
2. Betrokkenheidsbeleid. Het fonds voert een indirect betrokkenheidsbeleid door selectie van vermogensbeheerders die aantoonbaar een engagement- en stembeleid voeren en hierover rapporteren;
1. ESG-integratie. Het fonds kan ESG-beleggingsoplossingen kiezen waarbij duurzaamheidsaspecten zijn geïntegreerd in de beleggingsbeslissing als het past binnen de risico-rendementseisen. Het fonds zet ESG-integratie in om beleggingsrisico's te beheersen en kansen te benutten. Voor de aandelenportefeuille heeft het fonds een oplossing geïmplementeerd in lijn met het Parijs Akkoord. Het geselecteerde beleggingsfonds hanteert een zogeheten Paris-aligned benchmark waarin een initiële CO2 reductie van 50% (per ultimo 2019) en een jaarlijkse reductie van 7% worden afgedwongen ten opzichte van een brede benchmark. Voor de vastgoedbeleggingen heeft het fonds een beleggingsfonds geselecteerd met een relatief hoge mate van ESG-integratie. Laag scorende bedrijven op potentiële ESG gerelateerde risico's met financiële impact worden uitgesloten. Daarnaast heeft de strategie als doel om de uitstoot van broeikasgassen met 30% te reduceren ten

opzichte van de brede benchmark;

3. Impactbeleggen. Het fonds heeft binnen de matching portefeuille een normallocatie van 5% opgenomen naar groene obligaties. Deze obligaties zijn vergelijkbaar met reguliere obligaties maar hebben door de financiering van de energietransitie tevens als doel een positieve impact te hebben op ecologische thema's zoals klimaatverandering.

Het fonds belegt niet zelf direct in financiële instrumenten, maar heeft de beleggingsportefeuille ingevuld via beleggingsfondsen. Dit betekent dat het fonds bij de selectie en aanstelling van externe vermogensbeheerders beoordeelt op welke wijze de beleggingsfondsen bijdragen aan de MVB-doelstellingen. Het kan zijn dat er geen fondso oplossingen zijn die 100% aansluiten bij de uitgangspunten en doelstellingen van het beleid. In dat geval zal het fonds de oplossing kiezen die het dichtst hierbij aansluit.

Alle maatregelen zijn opgenomen in het MVB-beleid van het fonds. Dit beleid is geactualiseerd in februari 2025.

De scores van 2024 in deze verklaring zijn gebaseerd op data van MSCI. In de jaren daarvoor is gebruik gemaakt van Sustainalytics. De data worden berekend door de fiduciair adviseur van het fonds. Over het algemeen vertonen de indicatoren een dalende trend die in lijn is met het beleid en wat betekent dat de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van de beleggingen verminderen.

Deze rapportage is met zorg samengesteld op basis van onze interpretatie van de regelgeving, de beleggingsportefeuille van het pensioenfonds en externe databronnen. De wetgeving is nieuw en voortschrijdend inzicht over de interpretatie en communicatie hierover van de toezichthouder kan leiden tot aanpassingen.

Summary

Stichting Pensioenfonds Avery Dennison considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of Stichting Pensioenfonds Avery Dennison (hereinafter referred to as 'the fund').

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2024.

Under the SFDR legislation, multiple sustainability factors are defined, relating to, among other things, the environmental and social issues, including human rights and labor relations. The pension fund has prepared this statement as it considers the principal adverse impacts within the meaning of the SFDR regulation. This means the pension fund makes investment decisions that actively take one or more negative effects on sustainability factors into account. This statement includes the following components:

1. Description of the adverse impacts
2. Description of the policy/process for identifying and prioritizing adverse impacts (due diligence)
3. Engagement policy
4. Commitment to international standards
5. Historical comparison

The key measures the fund has taken to mitigate adverse impacts include:

1. **Exclusion Policy:** Each investment fund is required to apply an exclusion policy. This safeguards our normative minimum standards and mitigates ESG risks.
2. **Engagement Policy:** The fund applies an indirect engagement policy by selecting asset managers that demonstrably implement an engagement and voting policy and report on it.
3. **ESG Integration:** The fund may choose ESG investment solutions in which sustainability aspects are integrated into the investment decision, provided these fit within its risk-return requirements. The fund applies ESG integration to manage investment risks and seize opportunities. For the equity portfolio, the fund has implemented a solution aligned with the Paris Agreement. The selected investment fund follows a so-called Paris-aligned benchmark, which enforces an initial CO₂ reduction of 50% (as of the end of 2019) and an annual reduction of 7%, relative to a broad benchmark. For real estate investments, the fund has selected an investment fund with a relatively high degree of ESG integration. Companies with low scores on potentially financially material ESG-related risks are excluded. In addition, the strategy aims to reduce greenhouse gas emissions by 30% compared to the broad benchmark.
4. **Impact Investing:** Within the matching portfolio, the fund has included a strategic allocation of 5% to green bonds. These bonds are comparable to conventional bonds but, by financing the energy transition, are also intended to have a positive impact on environmental themes such as climate change.

The fund does not invest directly in financial instruments itself but has implemented its investment portfolio through investment funds. This means that, in the selection and appointment of external asset managers, the fund assesses how the investment funds contribute to the responsible investment (ESG) objectives. It may be the case that no fund solutions are available that fully align 100% with the principles and objectives of the policy. In such cases, the fund will choose the solution that most closely aligns with them.

All of these measures are embedded in the fund's responsible investment (RI) policy. The board updated the policy in February 2025.

The 2024 scores presented in this statement are based on data from MSCI. In previous years, Sustainalytics data was used. The data is calculated by the fund's fiduciary advisor. Overall, the indicators show a downward trend, consistent with the fund's policy, indicating a reduction in the adverse sustainability impacts of its investments.

This report has been compiled with care, based on our interpretation of the regulations, the pension fund's investment portfolio, and external data sources. As the legislation is new, evolving regulatory interpretation and guidance may lead to future adjustments.

1. Beschrijving van de ongunstige effecten

Het pensioenfonds voert een Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Beleid (MVB-beleid), waarbij meerdere beleidsopties worden ingezet, waaronder *Uitsluiten*, *ESG-integratie*, *Stemmen*, *Engagement* en *Impactbeleggen*. Het pensioenfonds kan één of meerdere van deze beleidsopties inzetten om één of meerdere ongunstige effecten op duurzaamheid te beheersen. In onderstaand overzicht is weergegeven welke ongunstige effecten het pensioenfonds integreert in het MVB-beleid, inclusief de wijze waarop de ongunstige effecten worden beheerst.

	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel van investeringen in bedrijven dat actief is in de sector fossiele brandstoffen. Dit is gebaseerd op ondernemingen die inkomsten halen uit exploratie, mijnbouw, winning, distributie of raffinage van verschillende soorten fossiele brandstoffen.	3,0%	1,4%	2,84%	Dit is gebaseerd op ondernemingen die inkomsten halen uit exploratie, mijnbouw, winning, distributie of raffinage van verschillende soorten fossiele brandstoffen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 69,6% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	24%	26%	38%	Niet-hernieuwbare energiebronnen zijn andere energiebronnen dan wind-, zonne-energie (thermisch en fotovoltaïsch) en geothermische energie, omgevingsenergie, getijden, golf- en andere oceaanenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
		Aandeel opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	2,6%	2,7%	0,87%	Golf- en andere oceaanenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas. Voor het bepalen van het totale aandeel verbruik en opwekking van niet-hernieuwbare energie aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen is voor 59,7% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten.	0,6	4,4	0,17	Voor het bepalen van deze parameter is het voor 65,8% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen), CO ₂ -reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën.

Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben.	2,9%	1,7%	2,7%	Activiteiten die een negatief effect hebben op biodiversiteitgevoelige gebieden omvatten activiteiten die leiden tot de verslechtering van de (natuurlijke) habitats van soorten en die de soorten verstoren waarvoor een beschermd gebied is aangewezen door de EU en haar lidstaten, nationale bepalingen of internationale normen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 69,9% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,0	0,0	0,0	Emissies naar water betekent directe emissies van schadelijke stoffen waaronder nitraten, fosfaten en pesticiden. Voor het bepalen van deze parameter is voor 0,2% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Afval	9. Aandeel gevaarlijke afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	1,8	1,0	0,8	Gevaarlijk afval en radioactief afval betekent afval zoals gedefinieerd in respectievelijk artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2008/98/EG en artikel 3, lid 7, van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van het Europees Parlement en de Raad.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
		Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping					
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling (OESO)	Blootstelling naar ondernemingen die de principes van het VN Global Compact of de principes van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen op grove wijze schenden.	0,4%	0,9%	0,01%	Bedrijven die betrokken zijn bij claims van schendingen en de ernst van deze gebeurtenissen in relatie tot de VN Global Compact en OESO-principes worden beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier. Voor het bepalen van deze parameter is voor 70,0% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid, stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen).

	11. Ontbreken van procedures en compliance mechanisme en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Blootstelling naar ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt.	32,6%	32,0%	0,34%	Bedrijven waarin wordt belegd en die de UNGC-principes hebben ondertekend, zijn verplicht jaarlijks verslag uit te brengen over hun nalevingsinspanningen. Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier die bedrijven beoordelen op het ontbreken van relevant beleid en door toezicht te houden op klachten- en klachtenafhandelingsmechanismen. Voor het bepalen van deze parameter is voor 69,5% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen),
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	0,7%	0,8%	7,41%	Het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst en dat van vrouwen in loondienst, uitgedrukt als percentage van het gemiddelde bruto-uurloon van mannen in loondienst. Voor het bepalen van deze parameter is voor 47,8% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Ratio man/vrouw in het bestuur van ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt.	18,2%	21%	26%	Deze indicator is berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier over door bedrijven gerapporteerde bestuursinformatie. Voor het bepalen van deze parameter is voor 67,9% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Blootstelling naar ondernemingen betrokken bij productie of verkoop van controversiële wapens.	0,0%	0,1%	0,0%	Deze indicator wordt berekend met behulp van gegevens van externe dataleverancier op basis van productie en verkoopdata van bedrijven. Voor het bepalen van deze parameter is voor 69,7% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid op controversiële wapens.
		Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					

Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit van landen waarin het pensioenfonds is belegd.	37	28	32	Deze indicator is berekend als de totale broeikasgasemissies van een land, genormaliseerd op basis van het nominale Bruto Binnenlands Product van het land. Voor het bepalen van deze parameter is voor 9,0% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Geen, dit effect is niet geprioriteerd door het pensioenfonds.
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen (absoluut en relatief) met sociale schendingen, gemeten tegen internationale verdragen, principes van de Verenigde naties of waar relevant nationale wetgeving.	1,0 en 3,8%	0,0 en 0,0%	1,00 en 0,09%	Het eerste getal toont het aantal landen waarin wordt belegd met een schending van sociale rechten, het tweede getal is dit aantal gedeeld door het totaal aantal landen waarin wordt belegd. Betrokkenheid van landen bij claims van schendingen en de ernst van deze gebeurtenissen in relatie tot de VN-principes worden beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Landen uitsluitingsbeleid. Op basis van wapenembargo en/of sancties die zijn uitgevaardigd door de Europese Unie en/of de Verenigde Naties.
		Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva					
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen.	0,0%	0,0%	Geen data		Het pensioenfonds heeft geen directe beleggingen in vastgoed, deze indicator is niet van toepassing.

Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva.	0,0%	0%	Geen data		Het pensioenfonds heeft geen directe beleggingen in vastgoed, deze indicator is niet van toepassing.
		Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen.	29%	20%	28%	Bedrijven zonder initiatieven op het gebied van CO ₂ -uitstoot in lijn met het Akkoord van Parijs, zijn beoordeeld op basis van de methodologie van de externe dataleverancier. Voor het bepalen van deze parameter is voor 67,3% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen), CO ₂ -reductiedoelen voor één of meerdere substrategieën.
		Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping voor ondernemingen waarin is belegd					
Mensenrecht en	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	Aantal ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	0,6	0,2	0,02	Betrokkenheid van landen bij claims van mensenrechtenschendingen en de ernst van deze gebeurtenissen zijn beoordeeld op basis van de beoordelingsmethodologie van de externe dataleverancier. Voor het bepalen van deze parameter is voor 62,7% van de relevante liquide portefeuille data voorhanden.	Het pensioenfonds zet de volgende instrumenten als beheersmaatregel in: Uitsluitingsbeleid, stem- en engagementbeleid (door de beheerders van de beleggingsfondsen).

2. Beschrijving van beleid/proces ter identificatie en prioritering van ongunstige effecten

Het pensioenfonds hanteert beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten. Het fonds past normatieve MVB criteria toe op de ondernemingen waarin het fonds kan beleggen. Deze criteria zijn gebaseerd op universeel geaccepteerde principes voor ondernemingsgedrag, waaronder die van het VN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights.

De belangrijkste maatregelen die het fonds heeft genomen om ongunstige effecten te beperken betreffen:

1. Uitsluitingsbeleid. Het fonds zet een uitsluitingsbeleid in voor bedrijven of overheden waar het fonds niet in wenst te beleggen of wettelijk niet in mag beleggen. Het beleid is van toepassing op alle beleggingscategorieën. Omdat het fonds belegt in beleggingsfondsen is het eigen uitsluitingsbeleid niet toepasbaar op deze beleggingen, maar beoordeelt het fonds bij de selectie van nieuwe beleggingsfondsen in welke mate het toegepaste uitsluitingsbeleid overeenkomt met de eigen beleidskeuzes. Het fonds hanteert de volgende criteria:
 - a. Ondernemingen die op structurele en grove wijze thema's van het UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of UNGP's schenden;
 - b. Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens, waaronder clustermunitie, antipersoonsmijnen, chemische-, biologische- en nucleaire wapens;
 - c. Landen en ondernemingen waartegen een wapenembargo en/of sancties zijn uitgevaardigd door de Europese Unie en/of de Verenigde Naties.
2. Betrokkenheidsbeleid. Het fonds voert een indirect betrokkenheidsbeleid door selectie van vermogensbeheerders die aantoonbaar een engagement- en stembeleid voeren en hierover rapporteren.;
3. ESG-integratie. Het fonds kan ESG-beleggingsoplossingen kiezen waarbij duurzaamheidsaspecten zijn geïntegreerd in de beleggingsbeslissing als het past binnen de risico-rendementseisen. Het fonds zet ESG-integratie in om beleggingsrisico's te beheersen en kansen te benutten. Voor de aandelenportefeuille heeft het fonds een oplossing geïmplementeerd in lijn met het Parijs Akkoord. Het geselecteerde beleggingsfonds hanteert een zogeheten Paris-aligned benchmark waarin een initiële CO2 reductie van 50% (per ultimo 2019) en een jaarlijkse reductie van 7% worden afgedwongen ten opzichte van een brede benchmark. Voor de vastgoedbeleggingen heeft het fonds een beleggingsfonds geselecteerd met een relatief hoge mate van ESG-integratie. Laag scorende bedrijven op potentiële ESG gerelateerde risico's met financiële impact worden uitgesloten. Daarnaast heeft de strategie als doel om de uitstoot van broeikasgassen met 30% te reduceren ten opzichte van de brede benchmark.;
4. Impactbeleggen. In 2023 heeft het pensioenfonds binnen de matching portefeuille een normallocatie van 5% opgenomen naar groene obligaties. Deze obligaties zijn vergelijkbaar met reguliere obligaties maar hebben door de financiering van de energietransitie tevens als doel een positieve impact te hebben op ecologische thema's zoals klimaatverandering.

Omdat het pensioenfonds uitsluitend belegt via beleggingsfondsen, weegt het pensioenfonds het beleid en processen ter identificatie, prioritering en beheersing van ongunstige effecten van de fondsbeheerder mee in het selectiebeleid.

In lijn met de centrale duurzaamheidsthema's van de pensioenregeling, te weten klimaatverandering, duurzame productie en consumptie, gedrag en bestuur van ondernemingen heeft het fonds de volgende ongunstige effecten geprioriteerd:

- 1) De CO2-voetafdruk van de beleggingen in ondernemingen (PAI 2) en
- 2) Schending van internationale normen (PAI 10) en
- 3) Productie van controversiële wapens (PAI 14)

Het fonds streeft naar de vermindering van andere effecten zoals beschreven in de tabel die is opgenomen in de vorige pagina's.

Data

Om ongunstige effecten te kunnen meten en eventueel te kunnen beheren maakt het pensioenfonds gebruik van meerdere databronnen. Het pensioenfonds maakt voor beleggingsadviezen en -rapportages gebruik van een fiduciair adviseur. Via de fiduciair adviseur maakt het pensioenfonds gebruik van de daar aanwezige databronnen en gehanteerde methodologieën. De fiduciair volgt een proces om de kwaliteit van de data te waarborgen, zoals checks op consistentie, bewerking en aanvulling uit andere bronnen. Niet alle data zijn beschikbaar. Het gebruik van bronnen en methodologieën kan door de tijd heen wijzigen en kunnen een aanzienlijk effect hebben op de berekeningen van de belangrijkste negatieve-effectenindicatoren en resulteren in hogere of lagere waarden. Per publicatiedatum wordt gebruik gemaakt van onderstaande bronnen.

Ongunstig Effect	Databron 2022 en 2023	Databron 2024
1 t/m 16 17 & 18 Optionele klimaatindicator 4 voor ondernemingen Optionele sociale indicator 14 voor ondernemingen	Sustainalytics PAI Data Solution & ISS Climate Beheerders vastgoedfondsen Sustainalytics PAI Data Solution Sustainalytics PAI Data Solution en/of Sustainalytics Controversy Score	MSCI Beheerders vastgoedfondsen MSCI MSCI

Governance

Het Bestuur van het pensioenfonds is eigenaar van het dossier Maatschappelijk Verantwoord Beleggen en vraagt voor de implementatie ervan advies aan de Beleggingsadviescommissie. De beleggingsadviescommissie, aangevuld met een externe vermogensbeheerspecialist en ondersteund door adviezen van de fiduciair adviseur, meet, monitort en rapporteert over de door het pensioenfonds geprioriteerde ongunstige duurzaamheidseffecten. Hierbij wordt ook periodiek beoordeeld of de ingezette beheersmaatregelen effectief zijn, en kunnen voorstellen voor aanscherping of aanpassing worden gemaakt. De meest recente versie van het beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen is vastgesteld door het bestuur in februari 2025.

3. Betrokkenheidsbeleid

Het fonds voert een indirect betrokkenheidsbeleid omdat het enkel is belegd in beleggingsfondsen en de beheerders van deze fondsen zelf een stem- en engagementbeleid inzetten. Bij de selectie van de vermogensbeheerder beoordeelt het fonds de kwaliteit van het stem- en engagementbeleid van de beheerder als geheel en of het beleid aansluit bij de speerpunten van het pensioenfonds. De centrale doelstelling van het stem- en engagementbeleid is om (maatschappelijke) lange termijn waarde creatie te verhogen.

Het fonds evalueert en publiceert jaarlijks de uitvoering van het stem- en engagementbeleid van de aangestelde vermogensbeheerders. Het stembeleid is hoofdzakelijk gericht op thema's als goed bestuur, benoeming van bestuurders, beloningsbeleid en milieu- en sociale aandeelhoudersresoluties. Het betrokkenheidsbeleid is beschreven in het MVB-beleidsdocument.

4. Commitment aan Internationale Standaarden

Het fonds laat zich leiden door internationale breed geaccepteerde normenkaders voor ondernemingsgedrag en zet het beleid hierop in. Hierbij vormt het VN Global Compact de basis. De volgende thema's vallen onder deze internationale standaard:

- *Mensenrechten*: ondernemingen die mensenrechten-principes van Global Compact schenden;
- *Arbeidsnormen*: ondernemingen die arbeidsnormen-principes van Global Compact schenden;
- *Milieu*: ondernemingen die milieunormen van Global Compact schenden;
- *Anti-corruptie*: ondernemingen die anti-corruptienormen van Global Compact schenden

Het fonds belegt alleen in beleggingsfondsen. Voor de fondsbeleggingen geldt dat het pensioenfonds geen discretie heeft over de beleggingen. Daarom zal het fonds in het selectie en evaluatiebeleid toetsen in welke mate het door de beheerder gevoerde beleid aansluit bij de naleving van en toetsing van VN Global Compact schendingen door ondernemingen. Hierbij maken de beheerders gebruik van eigen databronnen, methodologieën en raamwerken om te bepalen over er sprake is van VN Global Compact schendingen door bedrijven. De toepassing hiervan maakt onderdeel uit van de periodieke monitoring welke uitgevoerd wordt door de fiduciair beheerder. Het fonds beoordeelt op basis van kwalitatieve inzichten op beleggingsfondsniveau of de toepassing van VN Global Compact in lijn is met het beleid van het fonds.

Klimaatscenario's

Op dit moment maakt het fonds gebruik van deterministische klimaatscenario's in de ALM-studie. Het fonds onderzoekt de verdere mogelijkheden en de inzet hiervan ten aanzien van beleidsvorming en risicobeheersing.

5. Historische vergelijking

De historische waarden van indicatoren, met aanvangsjaar 2022, zijn in de bovenstaande tabel bij de beschrijving van de indicatoren opgenomen. Hiermee wordt de historische ontwikkeling van de indicatoren inzichtelijk gemaakt. Over verslagjaar 2024 heeft het fonds een andere databron gebruikt. Waar tot en met 2023 gebruik werd gemaakt van Sustainalytics, is het fonds vanaf 2024 overgestapt op MSCI. Deze dataprovider hanteert voor sommige datapunten een andere methodologie en kent een andere datadekking (coverage) dan Sustainalytics. Dit betekent dat veranderingen in de data deels verklaard kunnen worden door verschillen in de dataprovider, en niet uitsluitend door inhoudelijke wijzigingen in het beleid of de beleggingsportefeuille. Over het algemeen komt de ontwikkeling van de data echter overeen met de verwachtingen van het fonds. Voor de meeste indicatoren is een lichte verbetering zichtbaar. De opvallendste ontwikkelingen zijn de volgende:

- Voor de klimaatindicatoren die verband houden met CO₂ (zowel de gefinancierde emissies in absolute zin, de koolstofvoetafdruk als de CO₂-intensiteit) is deze daling substantieel (de eerste drie indicatoren). Dit is conform het CO₂-reductiebeleid van het fonds.
- De blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (indicator 4), het aandeel verbruik niet- hernieuwbare energie (indicator 5) en de activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden (indicator 7) zijn gestegen. Deze stijgingen hebben geen duidelijke beleidsoorzaak maar kunnen ten minste deels verklaard worden door verbeterde datakwaliteit en de wijziging van dataprovider.
- De intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (indicator 6) is significant gedaald. Deze wijziging kan voornamelijk verklaard worden door een wijziging in methodologie die het gevolg is van de wijziging van dataprovider.
- Datzelfde geldt voor indicator 11, het ontbreken van procedures en compliance mechanisme en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO- richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Deze indicator is fors gedaald maar dat komt met name door het gebruik van een andere methodologie.
- Ten aanzien van indicator 12, de niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen, is er juist sprake van een zeer forse stijging. Dit komt met name omdat de datakwaliteit omhoog is gegaan. Meer bedrijven rapporteren over deze loonkloof.

- De omvang van de beleggingen in bedrijven die zich schuldig maken aan schending van internationale normen en/of betrokken zijn bij controversiële wapens (indicator 10 en 14) is zeer gering en in lijn met het beleid van het pensioenfonds. Enige blootstelling vloeit voort uit de keuze om in beleggingsfondsen te participeren, waarbij de beheerders van deze fondsen op basis van eigen databronnen en interpretatie hiervan deze uitsluitingscriteria hanteren.
- De BKG-intensiteit van landen (indicator 15) is gestegen ten opzichte van 2023. Deze stijging komt door verbetering van de datakwaliteit.
- Het aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (PAI 16) is gestegen. Dit komt omdat de nieuwe dataleverancier eerder beoordeelt dat hier sprake van is. Elk door de EU gesanctioneerd land wordt gezien als een land dat sociale rechten schendt. Sustainalytics beoordeelde dat dit alleen het geval was als er sprake was van een wapenembargo. De exposure naar deze landen is niet direct maar indirect (dus via een fondsbelegging).